

cum s; ut notant Argel. n. 15. vers. Hec conclusio, & n. 56. vers. Hac paucis fini dicta, Menoe. d. pres. 14. n. 7. 18. Bald. cors. 340. c. l. 1. lib. 3. Tiraquel. supra, n. 4. 6. Guttier. num. 15. Molin. a. num. 12.

Ibi : Ex quibus ita intelligi etiam primo deducitur.

34 Non omnia, sine quibus res non fieret, ejusdem sunt causae, si propriè loquamur; sed illa quæ ad essentiam ejus, quod agitur, in seco desiderantur, quæ reducuntur ad quatuor caularum genera, de quibus supra, ut præter Tiraquel. Suar. & alios ubi laudantur Guttier. n. 3. Argel. n. 34. Cicer. lib. de fato ubi sic inquit: Interesse autem, utram huiusmodi quid sit, sine quo aliud effici non potest, aut hujusmodi cum quo aliud effici non necesse est. Nalla igitur earum causa est, quoniam nullam rem sicut vi effici, cuius dicitur causa; nec id, sine quo quidam non fit, causa est; sed id, quod cum accessit, id, cuius causa est, efficit necessario id. Et Senece. lib. 4. ait: Si per causam operariat significare ea, sine quibus res effici non potest, necessarium effici, inter causas quoque enumerare locum, tempus, & motum, sine quibus nulla res effici potest.

Ad num. 3.

35 Sequuntur Guttier. n. 4. Navar. in Manual. l. a. c. 17. n. 209. & c. 23. n. 100. vers. 5. Sed valde probabile est, ac receptum, non esse simoniaicum, servire Prælatis principaliter ob consequenda ab eis beneficia; expressa, vel tacita, pactione cessante; sed ex sola benevolentia, ac gratitudine, quam capitate, obsequio exhibito, famuli lacitatem possunt, etiam primariò hoc intendentes; Sanch. consilior. moral. lib. 2. c. 3. dub. 28. n. 7. P. Suar. de Relig. tom. 1. lib. 4. c. 39. n. 7. Bonac. in som. 3. tract. de mut. & usur. disp. 3. q. 3. punct. 2. n. 8. de quocum Rebus in prax. tit. quod mod. beneficia. q. 1. r. 5. Tolet. in instr. Sacerdot. lib. 5. c. 90. num. 4. Zerol. in prax. Episcop. part. 1. verb. Simon. a. §. 11. Sayr. in clav. Reg. lib. 10. tract. 5. c. 7. n. 9. Azor. init. n. 10. al. part. 3. lib. 12. cap. 11. q. 1. 2. Flamin. d. tract. de co fident. gua. 1. n. 38.

Ad Num. 4.

36 Hujus sententia sunt Guttier. n. 7. Sylvest. verb. Usura. n. 2. M. din. q. 1. de ebus per usura acquisiti. Navar. in manual. c. 17. n. 209. & alii apud Bonac. jugl. & Flamin. d. q. 1. n. 4. Contrarium tamen, scilicet usuram non esse, mutuare principali er propter spem lucri ex gratitudine, ac liberalitate mutuaturi, nullo interveniente pacto espresso, vel tacito, etiam si absque illa spe quis non esse mutuaturus, probant Valent. 2. 2. tom. 3. disp. 5. q. 21. dufw. punct. 1. vers. Quare hinc sequitur, pag. 1350. Sot. de just. & iur. lib. 6. q. 1. ar. 2. Bonac. d. num. 8. ubi alios laudat.

Vers. Scribir. tamen Decius.

Decio ad stipulatorem nonnulli relati à Sanch. 37. d. dub. 28. n. 3. ipse verò cum D. Covar hic, adversus eos tenet, quod Episcopum conferre famulo beneficium, exprimendo, id facere in remunerationem servitii, ad quam ex sola obligatione antidotali temebatur; Bonac. tom. 1. tract. d. simon. disp. 1. q. 1. 8. 1. n. 10. Guttier. num. 5. Pat. Suar. qui communem assertit, d. cap. 39. num. 5. 6. Azor. p. 3. lib. 12. cap. 11. q. 1. 2.

Ibi : Siquid m. iure ser. est, ti ero.

38 Adde Guttier. n. 6. Sed hanc opinionem, etsi vera sit, non esse in praxi admittendam, docet Valent. supr. d. q. 21. num. 2. vers. Sed. quamvis, cum seq. de quo Bonac. d. tract. de mut. & usur. disp. 3. q. 3. punct. 3. n. 9. vers. Hinc patet, Azor. d. p. 39. 3. lib. 5. c. 7. An amicitia in pactum deduci possit propter mutuum; quæ questionis est; negat Bonac. cum aliquibus d. disp. 3. q. 3. punct. 2. n. 7. contra Navarrum, D. Covarruviam, Azorium, & alios.

Ad Num. 5.

40 Canonicos afflentes in choro principaliter ob lucrum

distributionam quotidianarum simoniām incurtere, docent Moneta de distributionib. quotidian. p. 2. q. 18. n. 32. Ugo lin. tabu. 4. de censu. c. 7. §. 2. n. 5. Navar. de ora. & hor. Canon. c. 6. n. 12. 16. & in tract. de fin. b. humanor. actum. n. 39. Guttier. s. p. n. 8. cum aliis, Istan. Valer. de differenti in. utrumque f. r. verb. Simonia, different. 10. & noratur communiter in c. suam, de simonia. Sed contrarium probabilis videtur, quoniam Canonici non intendunt aliquid spirituale vendere, vel emere, quod necessarium ad committendum simoniam desideratur, sed stipendum sustentationis percipere, Sanch. sup. a. lib. 2. c. 1. dub. 12. Bonac. tom. 2. tr. act. de contractib. disp. 3. q. 3. punct. 2. n. 5. Soto supra lib. 9. q. 6. art. 2. Valent. supr. disp. 6. q. 1. 6. de simon. punct. 3. vers. Hoc posito, cum sequent, ubi quadam utitur distinctione ad eas sententias conciliandas.

Vers. His ita breviter permissis.

Causa finali deficiente, rescriptum, sive alia qualibet dispositio evanescit, l. quod dictum 33 ff. de p. 1. l. debitori. 8. 4. ff. de legat. 2. Sanch. d. lib. 8. de matrimon. disp. 30. n. 8. & in tract. Decalogi tom. 1. lib. 2. c. 2. 42. Bart. in l. uit. ff. de testam. t. Tiraquel. supra. l. mitat. 1. Cyriac. tom. 2. c. m. roves. 303. n. 79. Menoch. d. o. 24. n. 4. Pat. Suar. de legib. lib. 8. cap. 30. n. 21. Guttier. Canon. lib. 1. c. 15. n. 72. Quod limitatur, si eff. Eius jam perfectè subsequutus est, qui non retrahatur, nec jus jam quæsitum ex defectu causæ finalis afferatur, l. fin. s. unde liberi. Sanch. d. disp. 30. n. 10. Menoch. d. lib. 4. p. 18. n. 197. 198. Bart. in l. 2. 8. ultim. ad finem. ff. de donat. l. in l. inter stipula. ter. §. Sacram. tabl. + ff. de verbis. obligat. Tiraquel. supr. part. 2. limitat. 11. n. 12. Guttier. d. n. 72. Argel. d. a. 7. a. n. 50. ubi ostendit, præmissam limitationem non semper veram esse, ut quando pfectio effectus pendet ab ipsa causa finali, postquam productus est, sicut in lege contingit, quæ cessat, jus causa cessat. adiungere 6. §. quamvis ff. de juri patern. eis perfecta sit.

Causa verò impulsiva deficiente, nullo modo vitatur dispositio, Sanch. d. disp. 30. n. 7. Tondut. quest. benefic. p. 1. c. 96. n. 38. Manic. de conjectur. lib. 6. uit. 14. n. 15. Galgani. de co. dit. & demonst. part. 2. c. 4. q. 2. n. 1. Simon de Pratis de interpret. alt. m. volunt. lib. 4. deb. 12. n. 43. Barbo. in axioma. lib. jur. axiom. 4. n. 6. Argel. s. p. n. 56. re s. Hoc paucis, ubi n. 38. limitat, nisi causa impulsiva respectu principialis dispositionis est, finalis quoad aliquem modum, vel qualitatem illi adiectam; quia tunc cessante hac causa impulsiva, ille modus, qualitasve cessabit.

Ibi : Deinde video in hoc con rrovia.

Licet alias non convenientia DD. in assignando, quæ finalis, & quæ impulsiva causa dicatur, ut v. d. r. est apud Tiraquel. supra. limit. 1. per totam, quoad rem tamen de qua agimus, sine controversia causa finalis est, quæ principaliiter movet voluntatem Principis, ita ut ea semper, minime concederet: Impulsiva verò, quæ est morium ad facilius, aut citius concedendum, ea non existente, g. atia nihilominus impetratur, P. Vazquez in 3. p. D. Th. tom. 1. q. 1. disp. 10. a. 1. 3. c. 8. n. 73. Argel. d. a. 7. a. n. 27. P. Suar. d. tom. 2. de religion. lib. 6. c. u. t. n. 9. Tiraquel. supra n. 11. Sanch. d. disp. 1. q. 1. 8. 1. n. 10. Guttier. num. 5. Pat. Suar. qui communem assertit, d. cap. 39. num. 5. 6. Azor. p. 3. lib. 12. cap. 11. q. 1. 2.

Falsi expressio, aut taciturnitas exprimenda veritatis, vel obscuræ narratio, per quam veritas sub verborum latet in volvulo circa causam finalem contingens, irratum rescriptum reddit; Sanch. n. 17. Guttier. pluribus laudatis d. c. 15. n. 14. Quod sine distinctione procedit, sive dolo, sive ignorantia impetrantis contingat, d. c. super literis de rescript. Trentacing. n. 45. Felin in cap. ad au. sentiam, el 2. de re. crit. Tuscl. lit. R. conc. 217. n. 10. Cuman. conf. 103. in princip. Et adeo verum est, licet id fiat culpa Curialis, vel sollicitatoris, Parte inscia, non idem magis rescriptum proderit

proderit, Anchastan. in dict. c. s. motu proprio, per eum texturn. n. 3. nov. 1. 3. Deci. in c. super literis, in nov. exir. no ab. 3. n. 9. Corduba in sum. q. 4. op. n. 1. punct. 1. r. 1. Sanch. n. 57. 301. 1. 5. 8. adverit, contra Curiales, vel sollicitatores s. viuose ut supra dictum est, impetrantes rescripta; emanasse Motum proprium Pii V. quo poena falsi ipsi irrogatur. Quamvis Trentacing. num. 5. vers. Hec conclusio doceat, absenti subreptionem ex ignorantia non nocere; & ita Rotam judicale affirmat. Vtrum rescriptum vitetur in totum, si subreptio solum in una parte contigerit? video apud Trentacing. n. 12.

46 Ratio est, nam cum gratia Principum eorum voluntati tantur, hac deficiente, illa subsistere non possunt: consensus autem per errorem circa causam finalem, omnino deficit, l. si per errorem 15. ff. de jurisdict. omn. judic. Quate

47 quomodo cumque subreptio, vel obreptio eveniat, rescriptum est involuntarium, atque idem nullius momenti: argumento l. omnis 19. ff. si cert. petat. Nec quia culpa careat aliquis, potest impetrare gaudere, non habens Principis voluntatem; ut per Sanch. n. m. 5. Suar. supra n. 2. 3. Bonac. d. tract. de legib. disp. 1. q. 2. punct. 4. n. 3.

Illi verò est animadversendum, non omnem suppressionem veritatis, quæ si exprimeretur, Princeps gratianum negaret, vitiare rescripta; nam taciturnitas ejus quod nullam habet prudentem connexionem cum gratia concedenda, non nocet; et si certo sciatur, quod si Princeps cognosceret, quod celatur, non concederet; veluti si nomen impetrantis simularetur, quia cum odio Princeps habebat; aut si criminibus irritatus, non impetrantibus gratiam illa non exprimeret sciens, ipsis pacif. o. Princeps non esse concessurum, Bonac. s. p. n. 3. 4. 5. Gutier. n. 19. Sanch. n. 18. 79. Mandoli. n. reg. 32. Cancell. g. 11. n. 2. 4. vers. Ad quartum. Suar. d. c. a. t. n. 12. cum seqq. ubi idem juris esse, probat, loquens de dispensatione; si aliquid fingatur, ut dispenſer Pontifex, qui fixione sublata nentiquam dispensaret; nam si falsitas versetur circa ea, quæ ad dispensationem non pertinet, ut si quis per mendacium assertat, se studiosum, vel ex tali familia natum, postulans voti dispensationem, rescriptum valebit, modò alia causa vera ad dispensandum sufficiens, simul proponatur.

48 Præterea suppressio veritatis, etiam circa causam finalem, non officit gratia Motu proprio concessio, c. s. m. t. a. proprio 23. de præbend. in 6. Clement. si Roman. 4. eod. ibi. ubi Gioff. fin. Marcell. d. c. 1. a. n. 163. Sanch. d. disp. 2. 1. n. 47. Panormit. in c. ad aures. n. 5. de rescript. Felin. ibi. n. 6. Rebus. in Concordat. in forma mandati Apostolicis pe. clausula: Motu proprio, affectu 29. Ricci. in pax. area resol. 390. n. 1. Monet. de commutat. ult. volunt. c. 6. n. 157. Trentacing. var. d. lib. 1. rit. de rescript. resol. 5. a. n. 30. Menoch. d. cas. 201. n. 81. August. Barbo. tract. de cla. s. cl. claus. 79. n. 16. Quod per prædictos limitatur, cum subreptio contingit circa inhabilitatem personæ impetrantis; præjudicium Teriti, aut substantia ejus, quod postulatur; nam de illis, quæ Principi sunt incognita, nihil statueret; Marcellot. n. 170. ubi alii Addit. Suar. de legib. d. lib. 8. c. 12. 7. 1. 6. scripta cum clausula, Motu proprio, ita fieri ex taciturnitate exprimendorum, cum preces aut informatio Partis præcesserint, non tam ob subreptionem, quam ob defectum consentis concessio, Trentacing. numer. 33. qui ex num. 30. docet, an ex aliis clausulis subreptionis vitium tollis possit.

50 Sed si dubitetur, num illud, quod celatum est, si exprimatur, removeret Principem a concedendo; vel falsitas expresa, fecit causa finalis indulgenti? In favorem ejus, qui impetravit, judicandum est, resolvit Sanch. c. m. allis n. 20. Contra tenet Pat. Molin. disp. 173. colum. 9. Bild. conf. 355. n. 2. volum. 1. Bartholom. Socin. conf. 273. n. 11. v. l. 1. Pro quibus facit textus in s. quod autem ibi: Forse ar. 18. q. in s. sci. i. s. alienam rem esse, non legasset. Iste. de legat. ubi in dubiavoluntate defuncti legatum non valere, responsum est; etsi in testamentis plenius soleant voluntates testam. interpretari, l. in testamentis 12. ff. de reg. iur. Praeterea in dubiis oportet, quod tutus est, lequi, c. significati 18. q. quod si di. cerni de homicid. cap. il. n. 5. §. licet. de Cleric.

excommunicant Barbos. in axiom. 77. n. 2. ubi plures. At tutius est, ut quisquam caret imperatis, quam ut eis fruatur contra Principis voluntatem: Igitur in dubia voluntate concedentis, rescriptum irritu est censendum. Sed, hoc arbitrio Iudicis relinquitur, ut dicetur inf. l. 1. n. 55.

Ibi: Fa sua verò, an subrepio in posterio i. casu.

Defectus contingens in causa impulsive ex expressione 55 faltus, aut suppressione veri gratiam non i. ritat, nisi, veritate comperta, aliter est Princeps concessurus quam concessit, gravamen, vel modum gratiae adjicendo; veluti si aliquis potens dispensationem voti peregrinationis ultramarine propter infirmitatem, vel senium, falsa dicit, se pauperem esse, & ita dispensationem absolutam confeatur: nam litera ut obrepicis non valebunt, cum non proposita paupertate, Pontifex utique dispensaret, vel potius commutaret votum onus pecuniarum imponens impetranti, ut fieri solet. Et ita docent Sanch. n. 17. Suar. d. c. a. t. n. 11. ad medium, Bonac. d. tract. de legib. lib. 1. q. 2. punct. 4. m. 3. vers. Hec autem regula. Guttier. Canon. lib. 1. c. 15. n. 22. 2. 3. ultra. eos quos laudavimus supr. a. ad n. 1. vers. Contraria sententia.

Premissorum ratio est, nam licet per errorem, & decep. 54 tionem tollatur consensus, d. l. si per errorem, quando falsitas versatur circa causam finalem, solum est involuntaria facilitas, seu p. o. p. t. ad concedendum, non aut ipsa concessio: si quidē, ut supponitur, errore sublato, id. m. est Princeps cœcessurus, et si difficultus, aut tardius; quare cu. voluntas non deficit co. cedētis quoad substantia. actus lu. stinerit, Suar. d. cap. fin. n. 11. At quādō gratia modificaretur, aut coartaretur, cognito errore, circa causam finalem, voluntas concedētis abest quoad substantiam dispositionis; quandoquidē concedētis non aliter veller, ut impetrata. tem gratia concessa, quam onus impositum subeundo. Igi. ut rescriptum in quo beneficiū, aut gratia concessa est, sine moderamine, tanquam adversus Principis voluntatem nequit subsistere.

Quando subreptio, vel obreptio judicetur commissa circa causam finalem, vel impulsivam? judicis arbitrio reliquitur, qui ex more Principis, persona impetrantis, alisque circumstantiis decernet, an gratia, veritate cognita, concederetur; nec n. 3. Menoch. d. cas. 201. a. num. 30. Sanch. n. 19. cum multis; Guttier. d. ib. 2. 6. 15. n. 44. Vivian. in pax. jur. pat. on. decis. 9. 7. n. 1. vers. Amplius si subreptio, in fin. Suar. d. c. uit. n. 15. Tuscl. lit. R. conc. 217. n. 2. 1. Deci. in c. super literis, n. 1. de rescript. Felin. ibi. n. 6. Rebus. in Concordat. in forma mandati Apostolicis pe. clausula: Motu proprio, affectu 29. Ricci. in pax. area resol. 390. n. 1. Monet. de commutat. ult. volunt. c. 6. n. 157. Trentacing. var. d. lib. 1. rit. de rescript. resol. 5. a. n. 30. Menoch. d. cas. 201. n. 81. August. Barbo. tract. de cla. s. cl. claus. 79. n. 16. Quod per prædictos limitatur, cum subreptio contingit circa inhabilitatem personæ impetrantis; præjudicium Teriti, aut substantia ejus, quod postulatur; nam de illis, quæ Principi sunt incognita, nihil statueret; Marcellot. n. 170. ubi alii Addit. Suar. de legib. d. lib. 8. c. 12. 7. 1. 6. scripta cum clausula, Motu proprio, ita fieri ex taciturnitate exprimendorum, cum preces aut informatio Partis præcesserint, non tam ob subreptionem, quam ob defectum consentis concessio, Trentacing. numer. 33. qui ex num. 30. docet, an ex aliis clausulis subreptionis vitium tollis possit.

51 Sed si dubitetur, num illud, quod celatum est, si exprimatur, removeret Principem a concedendo; vel falsitas expresa, fecit causa finalis indulgenti? In favorem ejus, qui impetravit, judicandum est, resolvit Sanch. c. m. allis n. 20. Contra tenet Pat. Molin. disp. 173. colum. 9. Bild. conf. 355. n. 2. volum. 1. Bartholom. Socin. conf. 273. n. 11. v. l. 1. Pro quibus facit textus in s. quod autem ibi: Forse ar. 18. q. in s. sci. i. s. alienam rem esse, non legasset. Iste. de legat.

ubi in dubiavoluntate defuncti legatum non valere, responsum est; etsi in testamentis plenius soleant voluntates testam

Addit. ad Covarruvias.

Ad Num. 6.

In impetracione beneficii curati facienda est mentio ejus qualitatis, alioqui gratia erit nulla; Gonçal ad regu. 8. 67. Trentacinq. sup. d. ist. de rescript. rescript. 7. n. 1. Pet. Suar. d. lib. 8. de legib. cap. 18. n. 19. Barbos. de clausu. claus. 166. Mart. cod. rati. p. 2. clausul. 71. Lancellot. de a tenue. part. 2. cap. 20. limit. 11. n. 4. Cardin. Tusch. præcl. 74. onclus. tom. 1. lit. C. conclus. 305. n. 1. & lit. R. dict. conclu. 317. n. 14. Rota decis. 22. 1. part. 2. diversor. Tamen illa conditio ex mente Principis restringitur ad ea, in quibus de jure obreptio, vel subrepicio rescripta vitiat, neque ad carcerem precibus contenta pertinet; nam Principis voluntas iuxta jus debet interpretari, Pat. Suar. d. c. fin. n. 16. Menoch. de præsumpt. lib. 2. pref. 12. n. 1. Trentacinq. ubi proxime. n. 9. Corn. conf. 227. n. 7. vol. 2.

Addere oportet, rescripta non viuari taciturnitate ejus, quo dicto, verosimiliter crederetur Principem denegau- rum fore petita, si proberet, id quod tacitum fuit, novisse aliunde concedentem; Trentacinq. d. resol. 7. n. 10. Verall. parr. disc. 3. 221. n. 1. Barbos. in collectan. ad l. 1. n. 4. C. si contr. ius vel util. pub. P. Suar. d. c. ult. n. 7. Quoniam præsumptio illa, quod Princeps non concederet, si sciret quod suppeditum est, cedat veritati, cum constet, illud scientem concessisse; nam omnis præsumptio succumbere debet veritati, & per probaciones in contrarium elidi solet; l. fin. ff. quod me. caus. l. nuptia s. 8. ubi Glos. verbo, Convarium. ff. de juri. dat. Menoch. supra libr. 2. præsumpt. 75. n. 27.

Veri, verius, ut his, qua præsumptio sententiam.

Taciturnitas eorum, qua jus specialiter exprimi depositum, sine distinctione an sit circa causam finaliem, vel impulsivam, rescriptum vitiat; Flamin. de confident. benefic. 72. 6. n. 53. Mascal. de probat. conclus. 84. n. 2. 3. Rebus ira- 75. etat. de nominat. quod 9. n. 50. Selva de benefic. par. 3. 9. 11. n. 6. Guttier. d. c. 15. n. 38. 51. Menoch. d. ca. 201. n. 27. Sanch. allegans alios n. 13. In quo non distinguuntur an id evenient dolo, vel ignorantia impetrantis, Sanch. Menoch. supra. Guttier. d. n. 38. qui omnes ratione a D. Covar. hic tradidit approbant. Nam. actus contra formam lege præscriptam nullus debet esse momenti, l. cum. h. 8. §. si Præ- 76. tors. de transact. l. n. n. diuin. 5. C. de legib.

Que autem sint exprimenda necessaria in dispensatione ad maximorum ostendit Sanch. d. lib. 8. disp. 22. cum 77. leg. Tusch. i. 8. on. l. 726. Que in literatum in petratione ad benefic. Tusch. concl. 725. Menoch. suprà. à n. 33. Got- 78. tier. d. c. 15. à n. 74. Beroius in d. e. ad aures. per totum, de rescript. Que in legitimacione filiorum? Menoch. c. f. 213. Marescot. varia. lib. 1. c. 35. Tusch. com. l. 727. Que in im- 79. petratione rescripti justitiae; idem Menoch. c. f. 202. Flamin. de resign. ben. lib. 2. 9. 3. n. 62. Tusch. concl. 724.

Similiter locus non est præfata distinctioni, si factus intercedat quod substantiam ejus, quod concedendum est; nam eti Principeps, veritate intellecta, factius con-

cederet; n. huius rescriptum erit subrepitum; v. g. si aliquis postulaverit dispensationem voti ultramarine peregrinationis, cum voxister Compostellam ire, quamvis factius concederetur gratia, si de veritate constituerit: tam non proderit dispensatio. Idem erit, si, quis votum non ducere uxorem, petat dispensationem pro voto non formicandi. Quae doctrina est limitanda, cum illud, pro quo dispensatio impetratur, comprehendat sub se; quod voto promissum est, tunc enim rescriptum valebit; veluti si quis, qui promisit ingredi Religionem, obneat dispensationem pro voto proficiendi, Pat. Suar. dict. cap. ali. num. 8.

Tandem admittenda non est ea distinctio, quando so- 80. la una exprimitur causa ad gratiam impetrandam, & illa est falsa, nam omnino literæ erunt frictæ, qualis sit; Sanch. n. 41. Guttier. d. c. 15. n. 104. Quod verum est, licet causa justa, & sufficiens existat, que cognita moveret Principis voluntatem; quia non potest esse causa actus, que latet agentem, neque in illa fundatur intentio, sed in expresa, que cum falsa sit, deficit voluntas; Suar. d. cap. ali. n. 7. 13. Secus erit, si causa hæc non expressa nota sit; alias concedenti; Suar. d. num. 7. Faciat tradita sup. num. 60. & 61.

Quod exprimeretur valor beneficiorum in precibus ad ipsa obtinenda, primò statuit Urbanus V. ut, testatur Rota, decis. 19. de rescript. in nov. quod & postea multi Pontifices præcepunt, Ludovic. Gom. in præfat. ad regul. Cancellar. de exprimendo v. dore; & ita rectè constitutum est; alioqui, valore

Ad Num. 7.

Est præm' endum cum communi sententia, ut, quiores 72. tacetur aliquid ex Curia stylo exprimendum, rescriptum nullum sit perinde, ac si non explicaretur quod siare specialiter exprimi jubetur; Flamin. de rescript. a. l. b. 1. q. 2. n. 13. Sanch. cum pluribus, num. 16. Guttier. d. c. 15. n. 39. Menoch. d. cas. 201. num. 27. vers. Aliquo, & a. 128. Mascal. cons. 135. 7. n. 5. Qui idem esse ajunt de illis, que ex confutidine Principis debeant explanari.

Quod exprimeretur valor beneficiorum in precibus ad ipsa obtinenda, primò statuit Urbanus V. ut, testatur Rota, decis. 19. de rescript. in nov. quod & postea multi Pontifices præcepunt, Ludovic. Gom. in præfat. ad regul. Cancellar. de exprimendo v. dore; & ita rectè constitutum est; alioqui, valore

Variar. Resolut. Lib. I. Cap. X. X.

131

lore incognito beneficiorum requiri et Pontifex zonè Ecclesiasticos rediutus distribuere pro personarum meritis; ut per Ludov. Gom. d. præfa. ubi alias rationes tradit. 74. Ex quibus infertur, taciturnitatem veri valoris, aut falsitatem circa illum, gratiam irritare; Menoch. num. 77. 83. ubi de falso valore expresso loquens tenet cum multis, ex ea causa vitari concessionem etiam Motu proprio, Rota decis. 47. de r. script. in antiqu. Guttier. a. n. 79. qui latè differt, Mandos in d. reg. de exprim. va. or. & in regul. 10. de union. & conform. q. 5. n. 2. & q. 6. n. 4. Gom. in d. e. de valor. exprim. 75. Felin. in d. c. ad aur. s. n. 10. Neque in his, qua de stylo Curiæ sunt exprimenda, admittitur distinctio, an Pontifex es- set concessurus, nec ne; sed absoluē nocet, si omniratur, in quo nullam judicari datur arbitrium; Menoch. n. 27. 28. Guttier. n. 39. Alioqui frustanea escit illa constitutione de valore exprimendo: quando quidem de jure communione compertum est, falsitatem, ut taciturnitatem exprimendorum, ex quibus Princeps moveret ad concedendum, que alias non foret concessurus, nullam gratiam reddere, ut dict. in est supr. Quare Ancharrani sententia, cui D. Covar. assen- tit, admittenda non est: quia expressio veri valoris pro forma desideratur ex stylo Curie, cui eadem vis est, ac juris constitutioni, ut docet Menochius ubi proxime. Nec dici potest, valorem exprimi, cum minus, quam beneficium valet, precibus significatur, sic que factus non contingit circa necessaria id exprimendum; itmo potius illud pro suis supprimitur.

Ibi: Accedit ad hoc, q. od notanter scilicet.

77. Sed præmissis non refutantibus, vera est hæc Rebus assertio: nam tunc solum virtutia rescriptum, quando minor valor exprimitur, non si major esse dicitur, quia in ve- re est; quicquid Guttier. d. n. 79. tenet, eti. hoc satis probabile faceatur. Primo, nam ratione legis cessante, ejus dis- positioni non est locus; adiungere, 6. §. quantis ff. de ju. e. pat- 78. ron. sed rationes omnes propter quas veris valor bene- ficii exprimi jubetur, cessant maxore espresso; ut Guttier. probat. Ergo ex ea regula nullum vitium ob expressionem majoris valoris incurrit.

79. Secundò, qui significat, plus valere beneficium, quam reddit, virtualiter & implicitè verum valorem exprimit;

ram sub majori summa minor continetur, ut D. Covar. probat inf. a. b. c. rum. vers. Nec satis facit. Ergo jam satisfa-

80. cit constitutioni de exprimendo valore. Nec quod abundat nos res solet; l. testamentum, 17. C. de testament., non so- tent 95 ff. de regul. iur. l. 1. & si stipulanti ff. de virbor. obligat. 81. sed decem 55 ff. locati.

82. Tertio, ad ea, que raro accidunt jura non adaptantur, l. nam ad ea 5 ff. de e. ib. Sed raro est, ut major valor nar- retur, igitur ad hunc casum præfata regula pertinere non potest.

83. Quartò, ram in lege, quam in qualibet alia dispositio- ne, mens disponitum potius est attendenda, quam verba, c. Secundo riguris 41. de appellat. l. 3. C. de lib. pre. erit. Atqui ex ratione constitutionis illius manifeste apparet, mentem constituentis fuisse, ne minor valor beneficii iis exprimatur, prohibere tantum: Ergo adversus ipsam non facit, qui majorem expressit.

84. Quinto, quod verosimiliter responderet disponens, si interrogaretur, habetur pro espresso in dispositione, Glos. communiter probata in l. tale pastum 41. §. fin. ff. r. a. t. & alibi dictum est. Verosimillimum autem est, Autorem illius constitutionis, si interrogaretur, an fieri subrepititia grata, vel obrepititia ob expressionem majoris valoris responsum, quod non. Igitor hoc ipsum pro espresso in ea dem regula habendum est;

85. Sexto, abundans cautela nocere non debet, d. i. testamen- tum; §. 1. C. de testam. Ergo si quis dubius de beneficii valore, plus valere narraverit, hoc gratia nullatenet afferre non oportet.

86. Neque obstat, quod pro forma desideratur veri valo- ris expressio, & illa est specificè, & ad unguem adimplen- da, ac actus corrut; d. l. cum bi. §. si Prætors, qui hære. i. 44. ff. de condit. & demonst. Molin. de primogen. lib. 2. c. 7. num. 4.